Lietas arhīva Nr. C-0388-17/9
ECLI:LV:RPPT:2017:1012.C28304816.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 12.oktobrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnesis J.Stūrmanis,
ar sekretāri V.Silovu,
atklātā tiesas sēdē Rīgā, Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS „SEB banka" (turpmāk arī prasītājs) cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka AS „SEB banka" (turpmāk tekstā - SEB banka), saskaņā ar 2007.gada 15.oktobra Kredīta līgumu Nr.AK07142 un tā grozījumiem (turpmāk tekstā - Kredīta līgums), ir izsniegusi /pers. C/ (turpmāk tekstā - Aizņēmējs), kredītu 85 000 EUR (astoņdesmit pieci tūkstoši eiro) apmērā, iekaitot to Aizņēmēja norēķinu kontā.

Ievērojot Kredīta līguma I daļas 3.1., 3.2. un II daļas 13.1.punktā minēto, Aizņēmējs apņēmās maksāt par aizdevuma lietošanas atvēlējumu procentus, kuru apmērs tiek noteikts no faktiski izmantotās un neatmaksātās aizdevuma summas, piemērojot mainīgo likmi.

Papildus saskaņā ar Kredīta līguma I daļas 6.1. un II daļas 16.1.punktā Aizņēmējam par nolīgto maksājumu atmaksas kavējumu bija jāmaksā līgumsods 36% gadā no kavētās summas par katru nokavēto dienu. Līgumsoda samaksa neatbrīvo no līguma izpildīšanas.

Saskaņā ar Kredīta līguma II daļas 13.6 un 15.1 .punktu izsniegtais aizdevums un procenti par aizdevuma lietošanu Aizņēmējam bija jāatmaksā, ievērojot Kredīta līguma I daļas 5.punktā minētajā kārtībā un termiņos.

Aizņēmējs nepildīja pret SEB banku ar Kredīta līgumu uzņemtās saistības, t.i., neatmaksāja izsniegto aizdevumu un procentus par aizdevuma izmantošanu nolīgtajā kārtībā un termiņos.

Saskaņā ar Kredīta līguma 20.3. un 20.5.1.punktu SEB bankai „ir tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, pārceļot Aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu", ja "Aizņēmējs ilgāk par 60 (sešdesmit) kalendārām dienām nokavējis (palaidis garām) kādu ar Līgumu noteikto Aizdevuma maksājumu termiņu".

Ņemot vērā, ka Kredīta līgumā noteikto aizdevuma pamatsummas un aizdevuma procentu maksājumu kavējums bija ilgāks par 60 kalendārajām dienām (26.05.2016 - 84 dienas), SEB banka 2016.gada 26.maijā, ievērojot Kredīta līguma II daļas 20.4.punktu, nosūtīja Aizņēmējam, /pers. A/ un /pers. B/ (turpmāk - Galvinieki) ierakstītu vēstuli Nr.2016-KRAO-17-13-0857, pieprasot atmaksāt aizdevumu, kā arī ar to saistītos blakus maksājumus un nosakot aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu 2016.gada 28.jūnijs. Līdz ar to Aizņēmējam un/vai Galviniekiem līdz 2016.gada 28.jūnijam bija SEB bankai jāatmaksā aizdevums - visa saņemtā aizdevuma pamatsumma, aprēķinātie aizdevuma procenti, nokavējuma procenti un līgumsods.

Kredīta līguma saistība nodrošināta ar Galvinieku galvojumu saskaņā ar Galvojuma līgumiem Nr.AK07142/G-1 un Nr.AK07142/G-2 (turpmāk tekstā - Galvojuma līgumi). Saskaņā ar Galvojuma līgumu 2.1. un 2.1.1.punktu Galvinieki uzņēmās atbildēt SEB bankai par Aizņēmēja parādu, kurš izriet no Kredīta līguma, nedalīti kā paši parādnieki. t.sk. samaksāt visu parāda summu piecu darba dienu laikā pēc SEB bankas rakstiska paziņojuma saņemšanas, ja Aizņēmējs nepilda savas saistības Kredīta līgumā noteiktajos termiņos.

Aizņēmējs un/vai Galvinieki līdz šim brīdim saistības, kas izriet no Kredīta līguma, nav izpildījuši un pēc augstāk minētajām vēstulēm nav atmaksājuši aizdevumu, kā arī ar to saistītos blakus maksājumus. SEB banka sākot ar 2016.gada 28.jūniju sāka aprēķināt likumiskos procentus 6% (seši procenti) apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Neizpildītās saistības, kas izriet no Kredīta līguma, uz 2016.gada 14.jūliju sastāda 60 059,74 EUR (sešdesmit tūkstoši piecdesmit deviņi eiro un 74 centi)., t.sk.,

- aizdevuma pamatsumma: 59 148,17 EUR
- aizdevuma procenti: 599,97 EUR;
- līgumsods: 153,87 EUR;
- likumiskie procenti: 157,73 EUR.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1934., 1943., 1753., 1756., 1765., 1759., 1716., 1717., 1720., 1722., 1692., 1698., 1699., un 1702.panta otrās daļas; Civilprocesa likuma 127., 26., 34., 41. un 195. pantiem, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka" 60 059,74 EUR (sešdesmit tūkstoši piecdesmit deviņi eiro un 74 centi), t.sk., aizdevuma pamatsummu 59 148,17 EUR, procentus 599,97 EUR, līgumsodu 153,87 EUR, likumiskos procentus 157,73 EUR un visu tiesas izdevumus, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, parādu un tiesas izdevumus piedzīt solidāri no /pers. A/, personas kods /personas kods/ un /pers. B/, personas kods /personas kods/.

Noteikt AS "SEB banka" tiesību par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Atbildētāji rakstveida paskaidrojumus par celto prasību tiesai nav iesnieguši.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, 2017.gada 11.oktobrī lietā saņemts prasītāja lūgums izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā uz lūdz to apmierināt.

Atbildētāji uz tiesas sēdi nav ieradušies, lai gan par lietas izskatīšanas laiku un vietu viņiem paziņots savlaicīgi, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta prasībām, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētāju deklarētajām dzīvesvietas adresēm.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt bez prasītāja pārstāvja un atbildētāju piedalīšanās.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi lietā rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī otrai atlīdzinot zaudējumus.

Prasītāja prasījuma tiesības apliecina lietas materiāliem pievienotais 2007.gada 15.oktobra Kredīta līgums Nr.AK07142 un tā grozījumi, kas noslēgts starp AS ,,SEB banka" un /pers. C/ par aizdevuma 85 000 EUR izsniegšanu.

Lietā nepastāv strīds par to, ka puses tiesīgi noslēgušas iepriekš minēto līgumu, nepastāv strīds par līguma nosacījumiem un par to, ka prasītājs saistības, kas izriet no minētā līguma, godprātīgi izpildīja. Tāpat lietā nepastāv arī strīds par to, ka atbildētājas /pers. C/ saistības nav labprātīgi izpildītas, aizdevums un procenti par aizdevuma izmantošanu noteiktajā termiņā nav atmaksāti.

Ar 2007.gada 26.oktobrī noslēgto starp prasītāju un /pers.B/ Galvojumu līgumu Nr.AK07142/G-1, /pers. B/ uzņēmās nedalīti kā pats parādnieks (/pers. C/) atbildēt Kreditoram par parādu, kāds varētu rasties no Kredīta līguma.

A r 2009.gada 25.septembrī noslēgto starp prasītāju un /pers.A/Galvojumu līgumu Nr.AK07142/G-2, /pers. A/ uzņēmās nedalīti kā pats parādnieks (/pers. C/) atbildēt Kreditoram par parādu, kāds varētu rasties no Kredīta līguma.

Civillikuma 1828.pantā norādīts, ja izpildījumam ir noteikts laiks, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu. Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu.

Prasītājs nosūtījis atbildētājiem 2016.gada 26.maijā Paziņojumu par atkāpšanos no Kredīta līguma, aizdevuma atmaksas beigu termiņa noteikšanu un parāda piedziņas uzsākšanu, nosakot aizdevuma atmaksas beigu termiņu 2016.gada 28.jūnijā un brīdinot atbildētājus par kredīta parāda piedziņas uzsākšanu.

Ne pēc pieminētā paziņojuma nosūtīšanas, ne līdz lietas izskatīšanai pēc būtības tiesā parādsaistības nav nokārtotas.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesa uzskata par pierādītu, ka atbildētājs /pers. C/ nav veicis parāda apmaksu pēc prasītāja nosūtītā paziņojuma par saistībām, kas izriet no Kredīta līguma, tādejādi ir pielaidis parāda samaksas nokavējumu. Prasītājs ir aprēķinājis un vēlas piedzīt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/ un /pers. B/ aizdevuma pamatsummu 59 148,17 EUR apmērā.

Atbilstoši Civillikuma 1946.panta pirmajai daļai procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu un 1763.pants nosaka, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Atbilstoši Kredīta līguma II daļas 13.punktam, aizņēmējs apņēmās maksāt par aizdevuma lietošanu aizdevuma procentus, kuru apmērs tiek noteikts, no faktiski izsniegtās un neatmaksātās aizdevuma summas, piemērojot Līguma 3.1. punktā norādīto likmi.

Nesamaksāto procentu apmērs par laika periodu no 2016. gada 21. janvāra līdz 2016.gada 28. jūnijam sastāda 599,97 EUR, ko prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/ un /pers. B/.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt arī likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2016.gada 28.jūnija līdz 2016.gada 14.jūlijam 157,73 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam, līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Savukārt, Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Kredīta līguma I daļas 6.1. un II daļas 16.1.punktā Aizņēmējam par nolīgto maksājumu atmaksas kavējumu bija jāmaksā līgumsods 36% gadā no kavētās summas par katru nokavēto dienu.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu par laika periodu no 2016.gada 22.februāra līdz 2016.gada 28.jūnijam 153,87 EUR apmērā, ko lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. A/ un /pers. B/.

Tiesa uzskata, ka prasītāja pieprasītais līgumsods vērtējams kā samērīgs un taisnīgs arī patērētāju tiesību aizsardzības likuma kontekstā, tā nav atzīstama par prasītāja nesamērīgu iedzīvošanos uz atbildētāju rēķina.

Atbilstoši Civillikuma 1692.pantam galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu, galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Saskaņā ar Galvojuma līgumiem /pers. A/ un /pers. B/ kā Galvinieki uzņēmās bez nosacījumiem un neatsaucami, nedalīti kā pats parādnieks atbildēt par /pers. C/ parādu, kāds varētu rasties no Kredīta līguma par aizdevuma izsniegšanu, tajā skaitā bez nosacījumiem veikt pieprasītās summas vai aizdevuma pamatsummas, procentu, līgumsoda, komisijas maksas, tiesas izdevumu un citu blakus maksājumu samaksu (Galvojuma līguma 2.1.1.p).

Atbilstoši Civillikuma 1699.pantam, vairākas personas, kas galvojušas par vienu un to pašu parādnieku un vienu un to pašu parādu, atbild solidāri.

Tādējādi tiesa atzīst, ka kreditoram ir tiesības celt prasību vienlaicīgi pret galveno parādnieku un abiem galviniekiem.

Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis savu prasījumu. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā un līdz lietas izskatīšanas dienai parāds nav dzēsts un līdz ar to ir likumīgs pamats piedzīt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no /pers. A/ un /pers. B/, par labu prasītājam parādu 60 059,74 EUR, tajā skaitā aizdevuma pamatsummu 59 148,17 EUR, aizdevuma procentus 599,97 EUR, līgumsodu 153,87 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 157,73 EUR.

Civillikuma 1838.pants nosaka to, ka samaksas izdarīšana, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāji nav iesnieguši tiesai pierādījumus, kas

pierādītu pielīgto saistību izpildīšanu un parāda summas samaksu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītāja labā no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no /pers. A/ un /pers. B/, piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 1707,92 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,96 EUR, kopā 1718,88 EUR.

Prasītājs lūdzis arī noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no aizdevuma pamatsummas.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja /pers. C/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no /pers. A/ un /pers. B/, likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās piedzenamās summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu, taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 39., 41., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

AS „SEB banka" prasību pret /pers. A/, /pers. B/, /pers. C/ par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no /pers. A/, personas kods /personas kods/ un /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003151743, aizdevuma pamatsummu 59 148,17 EUR apmērā, aizdevuma procentus par laika periodu no 2016. gada 21. janvāra līdz 2016.gada 28. jūnijam 599,97 EUR apmērā, līgumsodu par laika periodu no 2016.gada 22.februāra līdz 2016.gada 28.jūnijam 153,87 EUR apmērā, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2016.gada 28.jūnija līdz 2016.gada 14.jūlijam 157,73 EUR apmērā, kā arī tiesas izdevumus 1718,88 EUR apmērā, bet pavisam kopā 61 778,62 EUR (sešdesmit viens tūkstotis septiņi simti septiņdesmit astoņi *euro*, 62 centi).

Noteikt AS „SEB banka", vienotais reģistrācijas Nr.40003151743, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no /pers. A/, personas kods /personas kods/ un /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos procentus – 6 % (seši procenti no simta) gadā, no neatmaksātās parāda pamatsummas (59 148,17 EUR).

Noteikt atbildētājiem termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2017.gada 12.oktobrī.

Tiesnesis J.Stūrmanis